

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä Väylävirasto

Puhdistettavan alueen sijainti- ja omistajatiedot

Kaupunki	Oulu, li
Osoite	Rataosuus Haukipudas, KM 779+951 - li, KM 803+100
Kiinteistötunnus	139-871-1-4; 139-871-1-11; 139-871-1-12; 139-871-1-13; 139-871-1-14; 564-871-3-4; 564-871-3-5; 564-871-3-7
Omistaja	Väylävirasto

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 2.5.2025. Ilmoitusta on täydennetty 12.5.2025 ja 21.5.2025.

Ilmoitus koskee radan tukikerroksen uusimisen yhteydessä tehtävää pilaantuneen maa-aineksen poistoa, sekä hyödyntämistä rata-alueella.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

Ilmoituksen liitteenä on toimitettu Afry Finland Oy:n laatima kunnostussuunnitelma (Pilaantuneen maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma Haukipudas–Olhava–rataosuus Väylävirasto 101030773–001, 2.5.2025).

ELY-keskuksella on lisäksi ollut käytettävissä WSP Finland Oy:n laatimat Oulu-Laurila raiteen perusparantamiseen liittyvät pilaantuneisuusselvitykset (projekti 317746, pohjavesialueet

30.12.2022, projekti 319026 11.10.2023 sekä Oulu-Laurila perusparannus tutkimusraportti, lisäpisteet 28.6.2024, WSP Finland Oy). Lisäksi käytettävissä on ollut seuraavat ELY-keskuksen ratahankkeista annetut lausunnot:

- Finmap Infra Oy, Lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeesta, Haukipudas-Laurila perusparannushankkeen vesienjohtaminen 14.1.2025 (POPELY/2608/2024)
- Lausunto, Väylävirasto, Tasoristeysturvallisuuden parantaminen välillä Penttilä-Aaltokangas, ratasuunnitelma, Oulu ja li 11.4.2025 (POPELY/506/2025)

Ilmoituksessa esitetyt tiedot

Alueen käyttötarkoitus, toimintahistoria ja lähiympäristö

Oulu–Laurila (Kemi) välillä tehdään radan päällysrakenteen perusparannus vuosien 2024–2027 aikana. Rakentamiskaudella 2025 työt kohdistuvat Pohjois-Pohjanmaan alueella Haukipudas–li (Olhava) väliselle ratalinjalle (rata-km 779+951 –803+100). Pohjois-Pohjanmaan alueella toimenpidealue on noin 50 km pitkä.

Alueella on ollut rautatietoimintaa 1900-luvun alusta alkaen. Sepelitutkimuksissa havaittujen korkeiden raskasmetallipitoisuuksien perusteella on todennäköistä, että osa käytetystä tukikerrosmateriaalista on peräisin kaivostoiminnan sivukivistä.

Radan sepelitukikerroksen paksuuden on todettu vaihtelevan 0,3–0,6 m paksuisena. Koekuopissa on havaittu multaa, rapautunutta sepeliä tai hiekkaa koekuopan pohjalla. Raideliikenteen lisäksi alueella ei tiedetä olevan muuta maaperää pilaavaa toimintaa.

Alue toimii rautatiealueena. Osa alueesta sijaitsee yleiskaava–alueella ja Haukiputaan aseman alueella osin myös asemakaava–alueella. Haukiputaan asemakylän rakennuskaavassa kohde on kaavamerkinnällä LR (rautatiealue). Kirkonkylän yleiskaavassa rautatie on pääosin maa– ja metsätalousvaltaisella alueella (M), ja osin maatalousalueella (MT). Osin alue rajautuu maa– ja metsätalousvaltaiseen alueeseen, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Iin osayleiskaava–alueella rata kulkee maa– ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Ollinkorven tuulivoimapuiston osayleiskaava–alueella rata kulkee kaavamerkinnällä M–1 merkityllä alueella. Alue on maa– ja metsätalousvaltainen alue, joka on varattu pääasiassa metsätaloutta varten. Alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuilla alueilla.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Hankealueella rata kulkee lin kunnan alueella sijaitsevan vedenhankinnan kannalta tärkeän pohjavesialueen (Aaltokangas 11139011, 1 lk) läpi. Seljänharjun (11139010, 2 lk), pohjavesialue sijaitsee noin 450 metrin etäisyydellä radasta länteen.

Hankealue on laaja ja rautatien läheisyydessä kulkee useita virtavesiä, joista suurimpia ovat Iijoki, Olhavanjoki ja Kuivajoki. Rautatien läheisyydessä sijaitsee myös useita lampia. Pintavedet laskevat Perämereen.

Rautatie kulkee pääosin metsien ja soiden ympäröimänä, mutta asutuskeskusten lähellä asuin- ja palvelukiinteistöjen läheisyys yleistyy. Rautatien välittömässä läheisyydessä on useita luonnonsuojelu- ja rauhoitusalueita. Alle 500 m. etäisyydellä hankealueesta sijaitsee Ulkomäki, luonnonsuojelualue (YSA258510), Takametsän suot, luonnonsuojelualue (YSA234175), Vilho Kyröläisen suojelumetsä, luonnonsuojelualue (YSA241826), Mäntylän rauhoitusalue (MRA207776), Joutsensuo, soidensuojeluohjelma (SSO110419), Vareputaanajan lehto, lehtojensuojeluohjelma (LHO110345). Osa suojelualueista on myös Natura-alueita.

Alueella tehdyt pilaantuneisuustutkimukset

Alueella on tehty maaperätutkimuksia ratasepelin haitta-ainepitoisuuksien selvittämiseksi vuosina 2022-2024.

Tutkimukset vuonna 2022, pohjavesialueet

Vuonna 2022 tehdyt tutkimukset kohdistuivat Oulu-Laurila rata-alueen pohjavesialueille, joista tämän ilmoituksen mukaiselle alueelle sijoittuu Aaltokangas (1-luokka).

Aaltokankaan pohjavesialueella ratasepelissä (0–0,6m) arseenin, koboltin, kuparin ja vanadiinin pitoisuudet ylittivät Vna 214/2007 mukaiset kynnysarvotasot.

Tutkimukset vuosina 2022-2024, pohjavesialueiden ulkopuoliset alueet

Vuonna 2023 kesä-heinäkuussa maaperätutkimukset toteutettiin pohjavesialueiden ulkopuolisilla alueilla. Haukipudas-li (KM 777+065–789+880) välisellä osuudella kuparipitoisuus ylitti ylemmän ohjearvon kahdessa näytteessä syvyydellä 0–0,6m. Kromin ja lyijyn pitoisuus ylitti alemman ohjearvon yhdessä, vanadiinin kahdessa ja kuparin kolmessa näytteessä. Kynnysarvotason ylittäviä metallipitoisuuksia todettiin neljässätoista näytteessä. Yksittäisistä PAH-yhdisteistä

bentso(a)pyreenin pitoisuus ylitti kynnysarvotason kahdessa näytteessä.

li–Myllykangas (KM 789+965–816+400) hankeosuudella pitoisuudet on esitetty kahden rinnakkaisnäytteen keskiarvona. Kuparin pitoisuus ylitti ylemmän ohjearvotason neljässä sekä kromin ja sinkin pitoisuus yhdessä näytteessä. Kahdessa näytteessä kobolttin ja bentso(a)pyreenin pitoisuus sekä PAH–yhdisteiden summapitoisuus ylitti alemman ohjearvon. Kuparin, nikkelin ja vanadiinin pitoisuus ylitti alemman ohjearvon yhdessä näytteessä. Metallipitoisuus ylitti kynnysarvon kaikkiaan 13 ja PAH–yhdisteiden pitoisuus 12 näytteessä. Kaatopaikkakelpoisuustestauksen mukaan tutkittuja näytteitä (KOK212/2, KOK213/2) edustavat massat sopivat sijoitettavaksi vaarattoman jätteen kaatopaikalle.

Happamat sulfaattimaat

Urakkaosuudella KM 774+951–803+100 on todettu suuren tai kohtalaisen hapontuottopotentialin maa–aineeksi, ts. happamia sulfaattimaita. Kyseiset maa–ainekset esiintyvät pääosin 1–1,5m m syvyydellä. Suuren hapontuottopotentialin maita on todettu paikoitellen myös pintamaanäytteissä (0–0,2m), joissa on korkea orgaanisen aineksen pitoisuus.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi sekä riskinarviointi

Perusparannuksen yhteydessä poistettavat pilaantuneet massat ovat ympäristötekniikan tutkimusten perusteella sepelistä ja täyttöhiekasta koostuvia maakerroksia 0,6 m syvyyteen asti.

Perusparannuksessa poistettavilta kohteilta sepelitukikerroksen pilaantuneisuuden arviointi on tehty viitearvotarkasteluna kohteen nykyisen käytön perusteella (rautatiealue) huomioiden, että osa alueesta sijaitsee luokitellulla herkäksi luokitellulla pohjavesialueella. Raidealueen tuleva käyttö tulee jatkumaan toistaiseksi samassa käytössä. Pohjavesialueella pilaantuneisuuden ohjearvovertailussa käytetään kynnysarvoja.

Selvitys puhdistustarpeesta ja -tavoitteista sekä hyödyntämisperiaatteista

Pohjavesialueista Aaltokankaalla ratasepelissä (0–0,6m) on todettu kynnysarvotason ylittäviä pitoisuuksia arseenia, kobolttia, kuparia, nikkeliä ja vanadiinia.

Rata–alueella ylemmän ohjearvotason ylittävä kuparin pitoisuus (403 mg/kg) on todettu välillä KM780–781. Kuparin ja sinkin ylemmän

ohjearvotason ylityksiä on todettu rataosuudella KM789–793. Lisäksi kuparin ja nikkelin ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia on todettu välillä KM810–812.

Perusparannussuunnitelmien mukaan radan päällysrakenne vaihdetaan. Työ toteutetaan routasuojauksen vaihtamisen edellyttämässä laajuudessa. Tässä yhteydessä poistetaan rakentamisen laajuudessa haitta-aineilla pilaantuneet maa-ainekset ja toimitetaan ne luvanvaraisiin vastaanottopaikkoihin tai hyödynnetään rata-alueella vastapenkereen täytöissä.

Kunnostustavoitteena pohjavesialueella pidetään kynnysarvojen alittamista ja pohjavesialueiden ulkopuolella ylempien ohjearvojen alittamista.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen laajuuden arviointi

Kohteessa toteutetaan haitta-ainepitoisen maaperän kaivua routasuojauksen vaihtamisen edellyttämässä laajuudessa. Ylemmän ohjearvon ylittäviä massoja arvioidaan olevan 8 600 m³, alemman ohjearvon ylittäviä massoja 9 300 m³ ja kynnysarvon ylittäviä massoja 32 200 m³.

Puhdistusmenetelmän kuvaus, työn valvonta ja lisätutkimukset

Kunnostus tehdään massanvaihtona. Raskasmetallit ovat sitoutuneena ratasepeliin, joka vaihdetaan joka tapauksessa radan turvallisuuden ja palvelutason säilyttämiseksi. Haitta-ainepitoisuuksiltaan tavoitearvot ylittävä maa-aines poistetaan kaivualueelta rakennustöiden laajuudessa.

Ennen kunnostusta tai sen aikana pilaantuneiksi epäillyiltä alueilta tehdään täydentäviä tutkimuksia ja otetaan maaperänäytteitä ennen kaivua, joista analysoidaan haitta-ainepitoisuudet. Näissä tutkimuksissa huomioidaan myös jo olemassa olevat tutkimuspisteet ja niistä saatua tietoa täydennetään lisätutkimuspisteillä sellaisilla urakka-alueilla, joista ei vielä ole riittävästi tietoa haitta-ainepitoisuuksista. Pienialaisten kaivantojen kuten kunnallisteknisten kaivantojen osalta voidaan maaperän haitta-ainepitoisuudet todentaa rakentamisen yhteydessä. Näytteet otetaan vähintään rakentamisen kaivutasoon saakka maaperän kerrosrakenne huomioiden sekä tarvittaessa syvemmmältä.

Kunnostustöitä ohjaamaan nimetään ympäristötekniinen valvoja, joka ottaa kaivetuista maa-aineksista ja kaivualueen pohjalta näytteitä laboratorioissa analysoitavaksi. Jäännöspitoisuusnäytteet otetaan kokoomanäytteinä. Laboratorioissa näytteistä määritetään metallien, PAH-yhdisteiden ja öljyhiilivetyjen (>C₁₀ – C₄₀) pitoisuuksia. Kaivutyön aikana kunnostuksen tavoitetaso alittaviksi havaittuja (pitoisuustason

alittavia) maa-aineksia käytetään hyödyksi ratapenkereissä ja kaivantojen täytöissä pohjavesialueiden ulkopuolella.

Pohjavesialueilla kaivannon pohjan leikkauspinnoilta otetaan laboratorionäytteitä, joilla voidaan osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuiksi. Mikäli maaperän kunnostustavoitteita ei jostain syystä saavuteta, laaditaan tilanteesta riskinarvio, minkä perusteella päätetään, tarvitaanko jatkotoimenpiteitä.

Maa-ainesten ja jätteiden käsittely, kuljetus ja hyödyntäminen

Kaivu tehdään erottelevana kaivutyönä, jossa isommat jättejakeet pyritään erottelemaan jo kaivuvaiheessa. Kaivumassat varastoidaan lyhytaikaisesti erillisillä välivarastoalueilla, joissa tehdään massojen erottelu niiden sijoituspaikan määrittämiseksi ja tarvittaessa seulomalla erotellaan maan seasta kiviä, jätteitä tai muuta materiaalia. Välivarastointipaikkojen maaperästä otetaan kontrollinäytteet ennen ja jälkeen varastoinnin.

Märkiä kaivumaita voidaan kuivattaa valuttamalla kaivualueella. Kuivatus suunnitellaan siten, että kuivatusvedet eivät aiheuta maaperän lisäpilaantumista.

Maan kaivu, mahdollinen esikäsittely ja varastointi sekä kuljetus tehdään siten, ettei maata tai haitta-aineita leviä ympäristöön ilman kautta, veden mukana tai muilla tavoin. Pölyämistä voidaan rajoittaa kastelemalla. Kuormat peitetään pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Kuljetukset varustetaan pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Vastaanottopaikat ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen materiaalien kuljetusta.

Kaivu tehdään siten, ettei haitta-aineita siirry alueille, joille on mahdollisesti tuotu pilaantumattomia maa-aineksia. Lisäksi huomioidaan, ettei korkeampia haitta-ainepitoisuuksia siirry alueille, joilla pitoisuudet ovat alhaisempia.

Ylemmän ohjearvotason ylittävät massat pyritään kuljettamaan suoraan urakoitsijan määrittämään vastaanottopaikkaan ilman välivarastointia. Mikäli työmaalla on kuitenkin tarve välivarastoida massoja lyhytaikaisesti, levitetään kasojen alle suodatinkangasta tai vastaavaa materiaalia. Tarvittaessa kasat myös peitetään.

Ylemmän ohjearvon alittavat maa-ainekset voidaan välivarastoida ja hyödyntää vastapenkereissä tai rata-alueen täyttömateriaalina pohjavesialueen ulkopuolisilla osuuksilla. Massat pyritään hyödyntämään vastapenkereissä samalla kohtaa, josta ne on kaivettu. Haitta-ainepitoisia massoja ei kuitenkaan hyödynnetä pohjavesialueilla.

Pohjavesialueilla maaperä kunnostetaan kynnysarvotasoon. Muutoin hankealueella jäännöspitoisuudet jäävät alle ylemmän ohjearvon.

Kaivun yhteydessä syntyvät happamat sulfaattimaat kuljetetaan vastaanottoipaikkaan, joka saa ottaa vastaa kyseisiä massoja. Happamia sulfaattimaita ei hyötykäytetä rautatiealueella. Massoja ei säilytetä kasalla suojaamattomana yli viittä vuorokautta. Mikäli niitä joudutaan pitämään kasalla pidempään, tulee ne suojata neutraalilla maa-aineksella happamoitumisen hidastamiseksi.

Riskialueilla oja kaivettaessa, urakoitsija rakentaa kalkkikivistä suotopatoja, joiden tehtävä on tasata veden pH. Urakoitsija tarkkailee työmaavesien pH:ta päivittäin.

Kaivantovesien käsittely ja pohjavesiseuranta

Kunnostustyössä ei arvioida muodostuvan kaivantovesiä eikä tarvetta vesienkäsittelylle.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset sekä haittojen ehkäisy

Maaperän puhdistamiseen liittyvät työt (kaivu, kuljetus jne.) pyritään tekemään siten, ettei toimenpiteillä aiheuteta haittaa ympäristölle. Maaperän puhdistamisen aiheuttamat melu- ja pölyhaitat eivät poikkea maanrakennustyömaiden yleisesti aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Pilaantuneiden massojen kaivun ja lastauksen aiheuttamat ympäristövaikutukset arvioidaan vähäisiksi ja lyhytaikaisiksi.

Massojen pölyämistä seurataan aistinvaraisesti työn aikana ja tarvittaessa massoja kastellaan pölyämisen ehkäisemiseksi.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Kaivettavan maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet ovat arvioita, jotka tarkentuvat kaivutöiden aikana, joten massamäärien muutoksiin tulee varautua. Ympäristötekninen valvoja seuraa pilaantuneiden maiden kaivua ja tarkkailee alueelta mahdollisesti löytyviä aiemmin havaitsemattomia haitta-aineita, poikkeavia jätteitä, rakenteita tai muuta poikkeavaa. Kaivutyöstä vastaava maanrakennusurakoitsija varmistaa vesijohtojen, viemäreiden sekä sähkö-, puhelin- ym. kaapeli-, putki- ja johtorakenteiden sijainnit ennen työn aloittamista. Mikäli kaivutöiden aikana havaitaan voimakasta hajua tai muutoin haihtuvista haitta-aineista epäillään muodostuvan työterveysriskiä, työ keskeytetään ja tehdään haitta-aineiden pitoisuusmittauksia ilmasta.

Puhdistustyön aikataulu, tiedottaminen

Raiteen päällysrakenteen vaihto ja haitta-aineilla pilaantuneiden raidealueiden kunnostus tehdään vuoden 2025 aikana

Maaperän puhdistustyöstä laaditaan raportti, jossa esitetään alueella tehdyt toimenpiteet saavutettuine tuloksineen. Raporttiin liitetään kunnostukseen liittyvät kokousmuistiot, työmaapäiväkirja, jätteen poistot jätekoodeineen, pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjat ja muut vastaavat työn suoritusta kuvaavat asiakirjat. Mikäli haitta-ainepitoisia maita vastoin ennako-oletusta ei havaita, laatii valvoja toimenpideraportin, jossa kuvailee tekemänsä tarkistukset ja näytteenotot loppulausuntoineen. Pintavesitarkkailusta laaditaan raportti tarkkailun päättymisen jälkeen.

Raportointi, jälkiseuranta, pintavesien tarkkailu

Kohteen maaperän jäännöspitoisuudet varmennetaan suunnitelluilta paikoilta laboratorioanalyysien avulla. Mikäli kunnostus toteutetaan suunnitellusti, ei jälkiseurantaa tarvita.

Pintavesien näytteenoton laatusuunnitelma on esitetty ilmoituksen liitteenä. Ennen töiden aloittamista otetaan näytteet kymmenestä (10) pisteestä. Työnaikaisia vesinäytteitä otetaan kolme (3) kertaa 18:ta seurantapistestä. Työn valmistumisen jälkeen pintavesitarkkailua jatketaan 18:ta pisteestä kolme kertaa vuodessa, kahden vuoden ajan.

Ilmoituksen käsittely

Tarkastus alueella

Kohdealueen tarkastamista ennen päätöksen antamista ei ole pidetty tarpeellisena.

Tiedottaminen

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on toimitettu tiedoksi 2.5.2025 Oulun kaupungin sekä lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Asiassa ei ole annettu kannanottoja.

Viranomaisen ratkaisu

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Väyläviraston pilaantunutta maaperää koskevan ilmoituksen, joka koskee Oulussa ja lissä välillä Haukipudas-li sijaitsevia kiinteistöjä 139-871-1-4, 139-871-1-11, 139-871-1-12, 139-871-1-13, 139-871-1-14, 564-871-3-4, 564-871-3-5, 564-871-3-7. ELY-keskus hyväksyy ilmoituksessa esitetyn

maaperän puhdistamisen ja haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntämisen seuraavin määräyksiin:

Puhdistustavoitteet

1. Kohteen maaperä tulee puhdistaa rakentamisen vaatimalta laajuudelta siten, että haitallisten aineiden osalta saavutetaan valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaiset kynnysarvotasot Aaltokankaan pohjavesialueella sekä ylemmät ohjearvot pohjavesialueen ulkopuolisella alueella. Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

Jos maaperässä todetaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot tai alueen taustapitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina muita kuin tutkimuksissa havaittuja haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Mikäli kyseiset maa-ainekset kuitenkin poistetaan alueelta jo määräyksen mukaisten kunnostustavoitteiden saavuttamiseksi, ei arviointia tarvitse tehdä.

2. Mikäli kaivutyön kuluessa tehtävät havainnot maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuudesta tai riskeistä poikkeavat olennaisesti kohteen ilmoituksen ja pilaantuneisuustutkimuksen lähtötiedoista, maaperän puhdistustavoitteita ei saavuteta, tai pilaantuneisuus jatkuu laajemmalle kuin tutkimuksissa on havaittu, on ilmoituksen tekijän/puhdistuksesta vastaavan tahon toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle riskinarviointi puhdistustavoitteet ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä esittää mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä. Riskinarvioinnin tulee olla PIMA-asetuksen sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi. Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mikäli pilaantuneisuus jatkuu naapurikiinteistön puolelle, tulee olla yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen sekä kyseisen kiinteistön omistajaan ja sopia asiassa etenemisestä.

3. Puhdistustyön yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava ja tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä jäännöspitoisuusnäytteitä analysoida akkreditoidussa laboratoriossa.

Jäännöspitoisuusnäytteet tulee ottaa esitetyn mukaisesti edustavina kokoomanäytteinä. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään

kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Kaivettujen maa-ainesten hyödyntäminen, käsittely, varastointi ja kuljettaminen

4. Pohjavesialueen ulkopuolisella alueella kaivantojen täytöissä pohjaveden pinnantason yläpuolella voidaan hyödyntää ilmoituksen mukaiselta rata-alueelta kaivettuja, puhdistuksen tavoitetasot alittavia maa-aineksia.

Hyödynnettävän maa-aineksen tulee olla käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuvaa. Kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla selvitetty edustavalla näytteenotolla ennen maa-ainesten hyödyntämistä tai kuljettamista käsittelypaikkoihin. Maanäytteistä tulee analysoida vähintään aiemmissa tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Kohonneita, kynnysarvotason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maiden hyödyntämispaikat, haitta-aineiden pitoisuudet ja -määrät tulee dokumentoida ja esittää loppuraportissa.

5. Kaivettuja pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Pilaantuneet maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 4 mukaisesti sekä alueelta kaivutyön aikana mahdollisesti esiin tulevat jätteet on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia tai jätteitä.

Kohteesta kaivettavat ja mahdolliset potentiaaliset – ja happamat sulfaattimaat tulee niin ikään toimittaa asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan.

6. Kaivettaessa pilaantunutta maaperää ja kuljettaessa pilaantuneita maa-aineksia ja jätteitä on huolehdittava, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa, tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset sekä jätteet tulee pitää erillään kaivun, lastaamisen ja kuljetuksen aikana. Maa-aineksen pölyäminen ja leviäminen ympäristöön on estettävä kuormauksessa, kuljetuksessa ja maa-aineksia hyödynnettäessä. Kuormat on tarvittaessa kasteltava tai peitettävä kuormapeitteillä. Välivarastointialueita on tarvittaessa kasteltava pölyämisen ehkäisemiseksi.

Pohjavesialueella sekä luonnonsuojelu-, rauhoitus- ja Natura-alueiden läheisyydessä toimittaessa on noudatettava erityistä huolellisuutta, ettei

aiheuteta pohjaveden tai pintaveden pilaantumisen vaaraa. Tulee varmistaa, että kaikki toimijat ja ovat tietoisia toimintaperiaatteista erityisen herkillä alueilla ja niiden läheisyydessä.

ELY-keskus voi tarvittaessa antaa lisäohjeita tai -määräyksiä puhdistustyön aikaisten ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja välivarastointiin liittyen.

7. Pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirja on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta. Siirtoasiakirjat on laadittava ensisijaisesti sähköisenä. Siirtoasiakirjojen tiedot tulee viedä SIIRTO-rekisteriin. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.
8. Mikäli haitta-ainepitoisia maa-aineksia tai jätteitä joudutaan lyhytaikaisesti välivarastoimaan puhdistustyön aikana alueella, on maa-ainekset ja jätteet peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi. Mikäli välivarastointi toteutetaan päälystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen haitta-ainepitoisuus selvitettävä välivarastoinnin päätyttyä. Pilaantuneen, kaivetun maa-aineksen varastoiminen alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista. Pilaantuneet maa-ainekset on välivarastoitava erillään hyödyntämiskelpoisista maa-aineksista. Lyhytaikainenkin haitta-ainepitoisten massojen sekä jätteiden välivarastointi tulee tehdä pohjavesialueen ulkopuolisella alueella.

Välivarastointialueet tulee sijoittaa pohjavesialueiden ulkopuolelle, riittävien suojaetäisyyksien päähän luonnonsuojelu-, rauhoitus- ja Natura-alueista ja varmistaa, ettei vesiä johdeta tai pääse johtumaan kyseisille alueille. Lisäksi tulee varmistua siitä, ettei muutoin aiheuteta haittaa- tai vaaraa suojelualueille esim. pölyämisen kautta.

Kaivantovesien käsittely ja pohja- ja pintaveden tarkkailu

9. Kaivantoihin työn aikana mahdollisesti kertyvän veden haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavalla näytteenotolla. Vedestä on analysoitava vähintään alueella todetut haitta-aineet.

Mikäli kaivantoihin kertynyttä vettä ei voida ominaisuuksiensa vuoksi johtaa sellaisenaan hulevesiviemäriin, on se toimitettava käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen tai käsitellä muulla valvontaviranomaisen erikseen hyväksymällä tavalla. Mikäli haitta-ainepitoisia kaivantovesiä on tarkoitus johtaa tarkoitukseen soveltuvan esikäsitteilyn kautta maastoon tai hulevesiviemäriin, tulee asiasta sopia viemärilaitoksen kanssa ja toimittaa veden käsittelystä suunnitelma ELY-keskukselle.

ELY-keskus voi tarvittaessa antaa lisäohjeita tai -määräyksiä vesien johtamisesta ja käsittelystä.

- 10.** Pintaveden tarkkailu tulee toteuttaa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailuraportit tulee toimittaa ELY-keskukselle.

Pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää puhdistustyön päättymisen jälkeen tarvittaessa Aaltokankaan pohjavesialueelta. Vesinäytteistä on analysoitava vähintään alueella todetut haitta-aineet. Vesinäytteiden laboratorioanalyysien menetelmät tulee valita siten, että niiden määrittäysrajat ovat pienemmät kuin valtioneuvoston asetuksessa 341/2009 asetetut pohjavettä pilaavien aineiden ympäristölaatumormit. Pohjavesinäytteiden tulokset on esitettävä loppuraportissa. Tarvittaessa näytteenoton tulosten sekä muiden mahdollisten havaintojen perusteella tulee esittää mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve ELY-keskukselle.

ELY-keskus voi tarvittaessa antaa lisäohjeita tai -määräyksiä pohjaveden ja pintaveden tarkkailusta.

Puhdistuksen valvonta, tiedottaminen ja raportointi

- 11.** Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön sekä maa-ainesten hyödyntämisen valvonnasta. Henkilöllä on oltava tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen, näytteenottoon ja puhdistustyön valvontaan. Kyseisen henkilön yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

- 12.** Työn alkamisesta on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Oulun kaupungin sekä lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, sekä tarvittaessa myös muille häiriintyville kohteille.

Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi puhdistustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.

- 13.** Puhdistamisen aikana on pidettävä kirjaa näytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen ja muiden jätejakeiden määristä.

Puhdistustyöstä laadittava pöytäkirja/työmaapäiväkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.

- 14.** Puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen päättymisestä. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti -ohjeen mukaisesti. Loppuraportissa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:

- puhdistetun alueen tunnistetiedot,
- puhdistuksen aloitus- ja lopetuspäivät sekä työn kokonaiskesto,
- yhteenvetotaulukko maanäytteiden kenttä- ja laboratorioanalyysien tuloksista,
- kartta, josta selviää, mistä kohdista ja miltä syvyyksiltä pilaantuneita ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia on poistettu, mille alueelle on jäänyt kohonneita haitta-ainepitoisuuksia tai hyödynnetty haitta-ainepitoisia maa-aineksia sekä jäännöspitoisuusnäytteiden sijainti
- poistettujen maa-ainesten sekä muiden jätejakeiden vastaanottopaikkojen tiedot ja niihin toimitetun jätteen ja maan kokonaismäärät sekä haitta-ainepitoisuudet,
- yhteenveto vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä sekä
- arvio puhdistustyön lopputuloksesta sekä siihen liittyvät epävarmuustekijät.

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi ja hallitsemiseksi.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot.

Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Päätös on myönnetty määräaikaisena, koska työt on ilmoitettu toteutettavaksi vuoden 2025 aikana.

Päätöksessä on annettu määräykset pilaantuneen maaperän puhdistamiseen liittyen. Ratatyömaan toimintaperiaatteet ja rakenteet happamoitumisen estämiseen liittyen on hyväksytty ELY-keskuksen toimesta erillisillä Finmap Infra Oy:lle annetuilla lausunnoilla.

Määräyskohtaiset perustelut

Määräys 1.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) säädetään maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Ilmoituksessa esitetyt puhdistustavoitteet on hyväksytty.

Mikäli alueella todetaan muita kuin tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta PIMA-asetuksen mukaisesti. Arviointi on

toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle hyväksyttäväksi. Arviointia ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos kyseiset maa-ainekset joka tapauksessa poistetaan alueelta.

Pohjavedelle ei esitetty ilmoituksessa puhdistustavoitetta. Pohjaveden haitta-ainepitoisuuksien tarkkailusta puhdistustyön jälkeen sekä pintavesien tarkkailusta on annettu määräys 10. Kaivantovesien käsittelystä on annettu määräys 9.

Puhdistustasoa ja toimenpiteitä asetettaessa on huomioitu alueen ympäristöolosuhteet sekä maankäyttö.

Määräys 2.

Mikäli puhdistusmenetelmällä ei päästä puhdistustavoitteeseen tai maaperän pilaantuneisuus jatkuu suunnitellun puhdistusalueen ulkopuolelle, voi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyä perustellusta pyynnöstä poikkeamisen edellä asetetusta puhdistustavoitteesta. Päätöksestä poikkeamisen edellytyksenä on että, riskinarvioinnin ja mahdollisen jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että kohdealueeseen jääneistä haitta-aineista ei pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle ja/tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (pilaantunut alue) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Määräys 3.

Massanvaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava esitetyn mukaisesti. Alueen raja-alue on varmistettava laboratorioanalyysillä. Jäännöspitoisuusnäytteiden avulla varmistetaan puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Määräys 4.

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan määräyksen 1 mukaisten puhdistustavoitteiden alittavien maa-ainesten hyötykäyttö kaivantojen täytöissä pohjavesialueen ulkopuolisin osin esitetyn mukaisesti.

Näytteenoton avulla on edellytetty selvittämään kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet, jotta maa-aineet pystytään toimittamaan niiden vaatimaan käsittelyyn tai hyödyntämään kohteessa. Hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja sijoituskohteet tulee dokumentoida, jotta maa-aineet voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä.

Määräys 5.

Poistettavat pilaantuneet maa-aineet sekä jätteet on edellytetty toimittamaan ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi luvan omaavaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan, koska jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsittellään. Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti sekä pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-aineet ja mahdolliset jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Alueella on todettu happamia sulfaattimaita, minkä vuoksi on tarpeen antaa määräys happamien sulfaattimaiden ja mahdollisten potentiaalisten happamien sulfaattimaiden pois kuljettamisesta.

Määräys 6.

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelystä, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä tai maa-ainesten hyödyntämisestä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Erityistä huolellisuutta on noudatettava asutuksen sekä suojelu- ja rauhoitusalueiden läheisyydessä sekä pohjavesialueella toimittaessa. Ilmoituksen tekijän on oltava selvillä puhdistustyön ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristön pilaantumista on pyrittävä ehkäisemään ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi (YSL 6 § ja 7 §). Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteet).

Jätelain (646/2011) 13 § mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja

kuljetuksessa on huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua, hajua tai viihtyisyyden vähenemistä.

Haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista. Jätelain 15 § mukaan jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Alueelta poistettavat pilaantunutta maa-ainesta ja jätteitä sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana.

Määräys 7.

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjavelvollisuutta sovellettaessa maa-ainesjäte voidaan katsoa pilaantuneeksi yleensä silloin, kun sen haitta-ainepitoisuudet ylittävät PIMA-asetuksen mukaisen alemman ohjearvon. Siirtoasiakirjassa on oltava Jäteasetuksen (978/2021) 40 §:n mukaiset tiedot. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirja on laadittava sähköisenä ja siirtoasiakirjan tietojen on oltava koneluettavassa muodossa (jätelaki 121 a §). Siirtoasiakirja voidaan laatia paperisena asiakirjana, mikäli sähköisen asiakirjan laatimiselle ei ole edellytyksiä. Jätelain 121 b §:n mukaisesti siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin (SIIRTO-rekisteri). Tiedot rekisteriin on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä teknisen rajapinnan kautta. Paperisen siirtoasiakirjan tiedot on toimitettava rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siirron päättymisestä sähköisessä asiointipalvelussa. Tiedot voi toimittaa myös muulla rekisterinpitäjän kanssa erikseen sovitulla tavalla, jos tietojen toimittaminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle.

Määräys 8.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisäpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän pilaantumattomuus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisäpilaantuminen kiinteistöllä. Välivarastoitavat, haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Yksi välivarastointialue on esitetty sijoitettavaksi lähelle Joutsensuo-Vareputaanojanlehdon Natura-aluetta, joten määräys riittävästä suojaetäisyydestä on tarpeen.

Määräys 9.

Haitta-aineita mahdollisesti sisältävien vesien tutkimisesta on tarpeen antaa määräys, jotta pilaantunut vesi käsitellään asianmukaisesti. Haitta-ainepitoiset vedet on edellytetty toimittamaan luvan omaavaan vastaanottoaikkaan, jotta haitta-aineet eivät pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle, eivätkä aiheuttamaan maaperän, pintaveden tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Haitta-ainepitoiset vedet voidaan käsitellä myös muulla valvontaviranomaisen erikseen hyväksymällä tavalla. Veden käsittelystä ja sen poisjohtamisesta ei saa aiheutua maaperän, pintaveden tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ilmoituksen tekijän on oltava selvillä puhdistustyön ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristön pilaantumista on pyrittävä ehkäisemään ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistustyön päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon on rajoitettava mahdollisimman vähäisiksi.

Määräys 10.

Tarkkailun avulla saadaan tietoa pitoisuuksien mahdollisesta kehityksestä puhdistustyön jälkeen. Pintavesien tarkkailu on hyväksytty toteutettavaksi esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Ilmoituksen tekijän on oltava selvillä puhdistustyön ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Pohjaveden haitta-ainepitoisuuksia ei ole ELY-keskuksen tietojen mukaan selvitetty aiempien tutkimusten yhteydessä. Tarkkailutulosten arvioinnissa on syytä huomioida VNa 341/2009 mukaiset ympäristölaatunormit, jotta pitoisuustason suuruutta voidaan arvioida.

Määräys 11.

Määräys on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistusta valvovan henkilön nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja tiedonkulku työn aikana on sujuvaa.

Määräys 12.

Valvonnan ja tiedonsaannin kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille sekä alueen omistajalle ja mahdollisille häiriintyville kohteille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräykset 13 ja 14.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräyksissä mainittujen tietojen kirjanpito ja raportointi on tarpeen puhdistustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun kannalta. Loppuraportin perusteella arvioidaan puhdistuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantatarve.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 14, 16, 17, 20, 23, 85, 133, 134, 135, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 12, 13, 15, 16, 28, 29, 31, 94, 118, 119, 121, 121 a, 121 b, 122, 142 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 11, 40 §
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 880 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä

kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 euroa kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on kulunut 11 tuntia, joten maksu on 880 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 794/2024 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 31.12.2030 saakka.

Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi (sähköisesti)

Oulun seudun ympäristötoimi
Oulunkaaren ympäristöpalvelut
Afrý Finland Oy

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella

kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kuntien verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Kohde on lisätty ilmoituksessa ja sen liitteissä esitettyjen tietojen perusteella valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 30.6.2025. Valitusoikeus päätöksestä on YSL 191 §:n mukaan asianosaisella, rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Ympäristönsuojeluyksikössä. Tarvittaessa lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Elina Nuortimo (elina.nuortimo@ely-keskus.fi, puh. 0295 038 449).

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Elina Nuortimo ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Maria Säkkinen.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 30.6.2025.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 310 euron oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

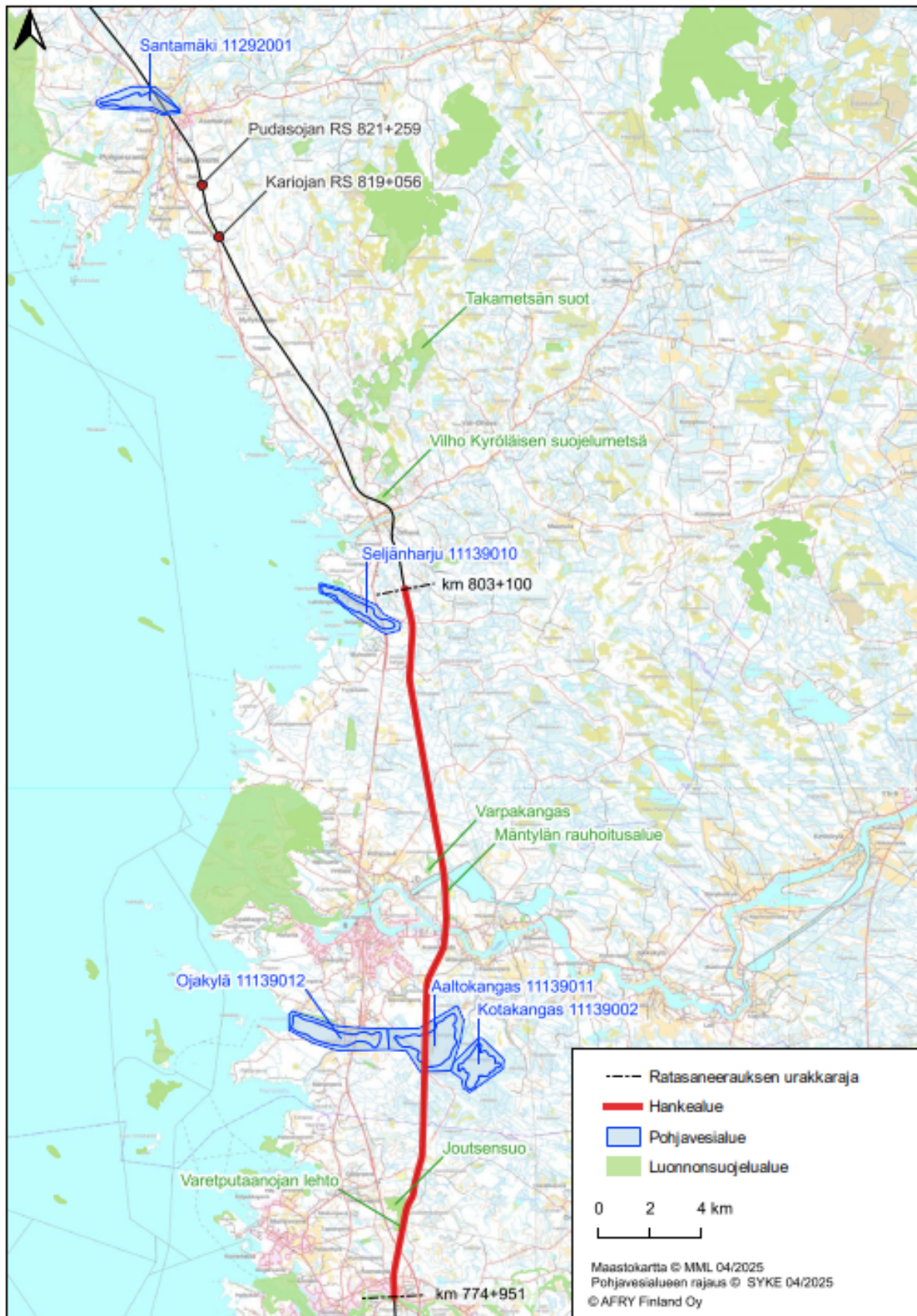
Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

LIITE 2. SIJAINTIKARTTA

Tämä asiakirja POPELY/1513/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1513/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Säkkinen Maria 22.05.2025 12:36

Esittelijä Nuortimo Elina 22.05.2025 12:34